

Fakta om PCB og den nye handlingsplan

PCB er en miljøgift, der bl.a. har været anvendt i byggematerialer som fx fugemasse i perioden 1950-1977. Anvendelsen af PCB i byggematerialer har været forbudt siden 1977. PCB-eksponering formodes ikke at forårsage akut sygelighed, men langvarig udsættelse over en årrække kan medføre en række sundhedsskadelige effekter og kan bl.a. være hormonforstyrrende og potentielt kræftfremkaldende.

Handlingsplanen bygger videre på de initiativer, de involverede myndigheder allerede har igangsat. I april 2009 blev der bl.a. udarbejdet information om, hvordan PCB i byggeaffald, indeluft, arbejdsmiljø og affald skal håndteres. I 2009 fastsatte Sundhedsstyrelsen aktionsværdier for indholdet af PCB i indeluften, dvs. PCB-indeluftværdier, som kan relateres til forøgede helbredsrisici. Ved PCB-niveauer over disse aktionsværdier anbefales det indledningsvist, at der gennemføres øget ventilation og rengøring i bygningen, og at der derefter – alt efter niveauet – inden en vis frist påbegyndes andre afhjælpningstiltag. Erhvervs- og Byggestyrelsen udgav i december 2010 en vejledning om, hvordan man måler PCB i indeluften, så bygningsejere kan afgøre, om Sundhedsstyrelsens aktionsværdier for PCB i indeluften er overskredet.

Handlingsplanens initiativer

Der indgår i alt 19 initiativer i handlingsplanen. De centrale er:

- *Afdækning af udbredelsen af PCB i bygningstyper, byggematerialer og indeluften* i et repræsentativt antal danske bygninger med henblik på at få et billede af, hvor PCB stadig kan forekomme, og hvor der er risiko for forhøjede niveauer af PCB i indeluften.
- *Sundhed – forskning i eksponering af PCB fra indeluften*. Der iværksættes en undersøgelse af sammenhængen mellem PCB-bidraget fra indeklimaet sammenlignet med kosten. Denne viden er en af delkomponenterne ift., at Sundhedsstyrelsens kan vurdere, om de nuværende aktionsværdier for PCB i indeluften skal opretholdes eller evt. bør justeres.
- *Forsøg med renoeringsmetoder*. Forsøg med konkrete renoeringsmetoder i en række udvalgte bygninger, hvor der er konstateret PCB med henblik på at få mere viden om omkostningseffektive renoeringsmetoder, der reducerer PCB-indholdet i indeluften. Denne viden vil være ny også i international sammenhæng.
- *Styrket arbejdsmiljøindsats*. Informationsindsatsen overfor håndværkere vil blive øget, ligesom muligheden for at indføre

rådgivningspåbud bl.a. vil blive drøftet med arbejdsmarkedets parter.

- *Grænseværdi for PCB-affald og anmeldeordning ved renovering og nedrivning af bygning.* Med hensyn til affaldshåndtering etableres bl.a. en grænseværdi for PCB i bygge- og anlægsaffald, en samlet kortlægnings- og anmelde ordning ved renovering og nedrivning af bygninger, en opdateret vejledning om frasortering af PCB-holdigt byggeaffald, ligesom der stilles krav om selektiv nedrivning ved større bygninger.
- *En indgang til vejledning og viden om PCB i bygninger.* Der etableres en PCB-hjemmeside og tilhørende helpdesk. Hjemmesiden skal fungere som én samlet indgang til viden og vejledning om håndtering af PCB i bygninger. For dem, som ikke kan finde svar på deres spørgsmål på hjemmesiden, oprettes ligeledes en helpdesk.

Ansvar og pligter

- *Bygningsejeren* er ansvarlig for, at en bygning ikke er sundhedsfarlig at bo eller opholde sig i.
- *Kommunalbestyrelsen* har pligt til at føre tilsyn med boliger og bygninger og til at reagere, hvis der er begrundet mistanke om sundhedsfare, fx på grund af PCB.
- *Bygherren* har ansvar for, at PCB-holdigt affald frasorteres på nedrivningsstedet, og at affaldet efterfølgende håndteres korrekt. Det er kommunens ansvar at føre tilsyn med, at affaldet håndteres korrekt samt at rådgive borgere og virksomheder om korrekt affaldshåndtering.
- Ved renovering eller nedrivning af bygninger skal *bygherren* og *rådgiveren* allerede i planlægningsfasen tage stilling til eventuelle problemer med PCB.
- *Arbejdsgiveren* i det byggefirma, hvor håndværkerne er ansat, har ligeledes en pligt til at sørge for, at arbejdet udføres sikkerheds- og sundhedsmæssigt fuldt forsvarligt. Det er også *arbejdsgiverens* ansvar at sørge for et sikkert og sundt arbejdsmiljø på arbejdspladsen. Dette indebærer blandt andet, at fx PCB-holdige fuger i bygningen ikke må afgive dampe eller støv til arbejdsrummet i sundhedsskadelige mængder.
- Blandt de *statslige myndigheder* er Arbejdstilsynet ansvarlig at føre kontrol med, om reglerne for PCB i arbejdsmiljø overholdes. Erhvervs- og Byggestyrelsen er ansvarlig for at vejlede om PCB i byggematerialer og indeluft. Miljøstyrelsen er ansvarlig for vejledning om håndtering af byggeaffald med PCB. Socialministeriet har ansvar for regler om kommunernes tilsyns- og handlepligt over for sundhedsfarlige boliger og opholdsrum, mens Sundhedsstyrelsen vejleder om PCB og sundhed.